

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐՆՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՎ ՔԱՐՈՋ ԾՆՆԴՅԱՆ ՏՈՆԻ ԱՌԹԻՎ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ

Հունվարի 6-ին, երեքշաբթի օրը, Մայր Աթոռում հանդիսությունը և ավանդական շքով տոնվեց Քրիստոսի հրաշափառ և Ս. Մենդյան տոնը:

Առավոտյան ժամերգությունը պաշտվեց Մայր Տաճարում:

Ժամը 11-ին Վեհափառ Հայրապետը, եկեղեցական թափորով և ամպհովանու տակ, Մայր Տաճար առաջնորդվեց՝ Ս. Մենդյան պատարագ մատուցելու համար:

Մայր Տաճարը լիքն էր հավատացյալների և ուխտավորների բազմությամբ:

Տաճարի աջակողմյան և ձախակողմյան դասերում տեղ էին գրավել պաշտոնական անձնավորություններ:

Սուրբ պատարագի ժամանակ Վեհափառ Հայրապետին սպասարկում էին Տ. Սահակ և Տ. Հայկազուն սրբազանները, Տ. Եղիշե, Տ. Մուշեղ, Տ. Մեսրոպ վարդապետները, Տ. Հովհաննես քահանա Մարությանը և սարկավազների ամբողջ դասը:

Մայր Աթոռի երգչախումբը, պր. Հրանտ Գևորգյանի ղեկավարությամբ, վեհ և հանդիսավոր երգում էր սուրբ պատարագը:

«Հայր մեր»-ից առաջ Վեհափառ Հայրապետը, Քրիստոսի հրաշափառ և Ս. Մենդյան ավետիսը տալով բովանդակ հայ հավատացյալ ժողովրդին, խոսեց իր գեղեցկագույն քարոզներից մեկը՝ Ս. Մենդյան խորհրդով օծուն և հայրենասիրական ջերմ շնչով բարախուն:

«Յանուն Հօր և Որդույ և Հոգույն Սրբոյ»:
«Սիրեցյալ հայ հավատացյալ հարազատ ժողովուրդ մեր.

Այս գիշեր, այս լույս գիշեր, մեծ և սքանչելի խորհուրդով օծուն, Միածնի իջման աշխարհեն, Մայր Հայաստանեն, ձեզ մեծ ավետիս.

«ՔՐԻՍՏՈՍ ԾՆԱԻ ԵՒ ՅԱՅՏՆԵՑԱԻ»:

«ՓԱՌՔ Ի ԲԱՐՁՈՒՆՍ ԱՍՏՈՒԾՈՅ, ԵՒ ՅԵՐԿԻՐ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ, Ի ՄԱՐԴԻԿ ՀԱՋՈՒԹԻՒՆ»:

Ծնավ և հայտնեցավ Արդարության Արեգակը, որ երկու հազար տարիներ ի վեր կյուսավորե համայն աշխարհը մարդկային, ու կջերմացնե սրտերը բոլոր տառայալ բայց միշտ հուսացյալ մահկանացուներուն:
Ծնավ և հայտնեցավ Սիրո Պատգամաբերը, որ մարդուն նակատագիրը փոխեց և դռները բացավ բարոյական արժեքներու նոր աշխարհի մը:

Ծնավ և հայտնեցավ Խաղաղության Պատվիրանը, և մարդը իր կյանքի նոր ուխտը կնքեց Երկնիին հետ՝ խաղաղության Աստուծուն հետ:

Սերունդներ, սերունդներ, շարան-շարան, եկան ու անցան, դարեր և դարեր իրենց լույս ու խավարով, թավալգուր եկան ու

անցան, բայց մարդուն հայացքը միշտ սևեռած մնաց Բեթղեհեմի աստղին՝ միշտ հուսալով, միշտ հրագեղով, միշտ ըզծալով՝ «Յերկիր՝ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ, Ի ՄԱՐԴԻՆ ՀԱՃՈՒԹԻՒՆ»:

Եվ այսօր այ մարդիկ, բոլոր հորիզոններում տակ, մեծ նշմարտությունը կորնենեմ, արդարություն կհայցեն և խաղաղության կտենչան:

Այդ սուրբ տենչը, մարդուն մեջ, հավիտենապես մարդկայինն է, որուն իբրև պատասխան Աստված Իր Միածին Որդին երկիր առաքեց, որպեսզի «ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԱՍՏԱՏԵՍՅՈՒՆ Ի ՍԻՐՏՈՒ ՁԵՐ» (Կողոս. Գ 15):

Եվ, ինչպես խոնարհ հովիվները երկու հազար տարիներ առաջ, այսօր այ մենք բոլորս, հողեն ծնած, բայց Արդարության Արեգակին լույսով երկինքը փնտռող հուսացյալներ, մանկացյալ հոգիով կլսենք աշխարհի ու կյանքի բոլոր երգերուն ամենեն բաղձրը, ամենեն սրտառույշը, ամենեն հոգեպարարը՝ «ՓԱՌԻ Ի ԲԱՐՁՈՒՆՍ ԱՍՏՈՒԾՈՅ, ԵՒ ՅԵՐԿԻՐ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ, Ի ՄԱՐԴԻՆ ՀԱՃՈՒԹԻՒՆ»:

Խաղաղություն երկրի վրա, և մարդոց մեջ բարի կամեցողություն. այս է ոսկի հրազը բոլոր ժամանակներուն և բոլոր ժողովուրդներուն: Տե՛ր Աստված, բաց մեզ ողորմությանդ ղոճերը և տուր մեզ քու խաղաղությունդ: Խաղաղություն տուր մեզ ամենուս հավասարապես և ամբողջապես, այժմ և միշտ:

Բավական է ինչքան արյան և արցունքի գետեր հոսեցան:

Հեռու մեզմե և մեր աշխարհի սահմաններեն բոլոր տեսակի ավերակներու հարտապետները: Այսօր մարդիկ, պարզ մարդիկ, իրավ մարդիկ, կուզեն խաղաղ ապրիլ, կուզեն շինել, կուզեն երգել, և մայրերը կուզեն իրենց երեխաները արևին բարձրացնել պայծառ երկնքի տակ: Ճամբա տվե՛ք խաղաղության լույս աղավելին: Թող ան սավառնի ազատ ու անվրդով, ներդաշնակություն և բարօրություն սփռելով հորիզոնն հորիզոն:

Խաղաղություն՝ աշխարհին ամբողջ:

Խաղաղություն՝ բոլոր ժողովուրդներուն:

Խաղաղություն՝ հայ ժողովուրդին:

«ԵՂԻՑԻՆ ԳՈՐԾՔ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՄԲ» և «ԲՆԱԿԵՍՑԷ ԺՈՂՈՎՈՐԴ ԻՄ Ի ՔԱՂԱՔԻՆ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԲՆԱԿԵՍՑԷ ՅՈՒՍՈՎ, ԵՒ ՀԱՆԳԻՑԻՆ ՄԵՆՈՒԹԵԱՄԲ» (Եսայի ԼԲ 17—18):

Խաղաղություն մանավանդ ի սփյուռս աշխարհի ցրված բոլոր հայերուն: Եվ չմոռանա՛ք, որ մեր ժողովուրդի կյանքի խաղաղության առաջին պայմանը միության և սիրո վերահաստատումն է Հայ Եկեղեցվո ծուցին մեջ:

Անդադար աղոթեցե՛ք և անդադար գործեցե՛ք՝ այս ուղղությամբ, սիրելի՛ հավատացյալներ մեր:

Իմաստուն ու վեճական գործելակերպով և միացյալ ուժերով, անհրաժեշտ է առաջը առնել եկեղեցական պառակտումին, որ առավել տարածվեցավ անցնող տարվան ընթացքին: Պարսկաստանի մեր երեք թեմերուն ևս պարտադրվեցավ Ս. Էջմիածնեն բաժնվելու փորձը, անիմաստ կերպով, առանց որևէ պատրվակի իսկ, և ընդդեմ հոգևորականության և համայն պարսկահայ ժողովուրդի կամքին:

Այս է արդյոք սիրո, միության և խաղաղության ազգաշեն ուղին: Անշուշտ ոչ: Ահա թե ինչու Մենք, խաղաղության մեր ուխտին վերանորոգման այս սրբազան պահուն, Աստվածորդվույն Ս. Մենդյան շնորհները կհայցենք Մեր բոլոր սփյուռփակալ գավառներուն համար, որպեսզի անոնք բոլորը անխտիր աղոթեն ու աշխատին միասնության և խաղաղության համար, իմաստությամբ և բարի համարձակությամբ, հաստատուն մնալով իրենց հազարամյա հավատքին վրա, հավատարմությամբ դեպի Ս. Էջմիածինը, որ աստվածապարգև վե՛րն ու գրավականն է հայ ժողովուրդի հոգևոր անբաժանելիության և գոյատևման:

Հետևաբար, սիրելի՛ պանդուխտ գավառներ Մեր, պաշտպանեցե՛ք Հայաստանյայց Ս. Եկեղեցվո միությունը, պաշտպանեցե՛ք Ամենայն Հայոց Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի աստվածահաստատ իրավունքները, պաշտպանեցե՛ք հայ կյանքի խաղաղությունը, բաղձրությամբ պարտադրելով ձեր բարի խոսքը բոլոր տեսակի հոգևորական թե՛ աշխարհական ուղեկորայններուն:

«ԱՅՍՈՒՀԵՏՆԻ ԶՀԵՏ ԵՐԹԻՑՈՒՔ ԶԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ, ԵՒ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ՝ ՈՐ ԱՌ ՄԻՄԵԱՆՍ» (Հոռմ. ԺԹ 19):

Եվ, սիրելի՛ պարսկահայեր, մանավանդ դո՛ւք, հավատավոր և փառքի որդիք հայ ժողովրդյան, որ դարերի ի վեր խաղաղ կայրիք մեր դրացի հյուրընկալ Իրանի մեջ, ձեզ բոլորիդ կոչ կընենք՝ Ս. էջմիածնով միացե՛ք և գորացե՛ք, և թույլ մի՛ տաք, որ ձեզ հափշտակեն անհարազատ ձեռքեր:

Այդ անհարազատ ձեռքերը կփորձեն անջատել ձեր եկեղեցիները Մայր Աթոռ Ս. էջմիածնեն, Թեհրանի, Թավրիզի և Սպահանի թեմական խորհուրդներու հակակառնական որոշումներով, և կկամենան ձեզ միացնել այլ կեդրոնի, որ ավագի վրա է հիմնված, և որուն անլույս ղեկավարներու կյանքի նպատակն է՝ փառքի Ամենայն Հայոց Սրբություն Սրբոց աստվածակառույց էջմիածնի հիմքերը: Այդ շար ոգին թող հեռանա ձեր սահմաններեն, թող հեռանա ձեր եկեղեցիներեն, ձեր տուններեն, որպեսզի դուք գտնեք ձեր կյանքի խաղաղությունը Ս. էջմիածնի սուրբ գործարարք:

«Ի ՎԵՐԱՅ ԱԶՈՅՆ ԵՒ ԷԶՄԻԱԾՆԻ ԱՄԵՆԱՅՆ ԱԶԳՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱՊԵԱԼ ԿԱՆ», — կպատգամե Առաքել Դավրիժեցին: Նույնֆան իրավամբ Մենք պիտի կարողանայինք ըսել այսօր, թե մեր ամբողջ ներքին միությունը և խաղաղությունը Ս. էջմիածնի վրա է հիմնված: Սեր և միություն և խաղաղություն մեր Ազգին ու մեր Ս. եկեղեցիին. ա՛յս է մեր կյանքի շինության ու փրկության նախապարհը: Ահա թե ինչու Մենք, Փրկչի Իշման Ս. Սեղանի առաջ ծնրադիր, շերմապես կհայցենք Աստուծան՝

«ՅԵՐԿԻՐ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ, Ի ՄԱՐԴԻԿ ՀԱՃՈՒԹԻՒՆ»:

Մենք այստեղ, մեր Հայրենի Ս. Հողին վրա կանգնած, բազմադարյան էջմիածնի լույս կամարներուն տակ, Մեր մտածումը, Մեր գործունեությունը և ապագայի Մեր բոլոր ծրագրերնրու իրագործումը կհիմենք ոչ թե համաշխարհային պատերազմի մը հավանականության վրա, ոչ թե միջազգային կյանքի լարված դրության վրա, ոչ թե ընկերային-ֆաղափական աշխարհայացքներու հակամարտությանը վրա, այլ համայն

աշխարհի խաղաղության, ժողովուրդներու բարեկամության, պետություններու համեաշխ գործակցության, ու մեր փոքրիկ, ցիւրացան Ազգին միասնականության և եկեղեցական միության, և ավետարանական սիրո պատվիրաններուն վրա:

Այո, Մենք կհավատանք, թե ի վերջո Բարին պիտի հաղթանակե և արդարությունը պիտի բազավորե խաղաղությամբ, հերջանկություն բոլոր ժողովուրդներուն, հերջանկություն նաև Հայ Ազգին:

Դո՛ւք, հարազատե՛ր Մեր, «ՄԻԱՅԱՆ ԼԵՐՈՒՔ, ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՐԷՔ, ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՍԻՐՈՑ ԵՂԻՑԻ ԸՆԴ ԶԵԶ» (Բ Կորնթ. ԺԳ 11):

Սիրելի՛ հայ հավատացյալ ժողովուրդ. այս բարի հույզերով ու մտածումներով գտնվելով, լավատեսությամբ և ճշմարիտ ուրախությամբ, բոլորս միասիրտ ու միապատկան ենք մեր Տիրոջ և Փրկչի Ս. Մենդյան և Աստվածաճայտության տունը, և բանանք դռները նոր տարվույն՝ 1959 թվականին, ու մաղքենք ի սրտե՛ք որ ան ըլլա խաղաղության տարի, հաշտության տարի, և մեր Ազգի ու եկեղեցիի միասնության ամրապնդման տարի, ի մխիթարություն և հերջանկություն մեզ ամենուս:

Թող ամենակարողն ու բարին Աստված ձեզ բոլորդ, սիրեցյալ՝ զավակներ Մեր, պանծալանք փառաբանող ու բարօր, սիրով միաբան և առաքիլի գործոց լիակատար հաջողությամբ:

Թող խաղաղ ապրի, բարգավաճի ու ծաղկի մեր ժողովուրդը և մեր վերածնած Մայր Հայրենիքը, մեր աչքի լույս, մեր անուշ Հայաստանը:

Թող գորանա ու շեն մնա մեր Ս. եկեղեցին իր Մայր Աթոռով, իր Ս. էջմիածնով և իր բոլոր նվիրապետական Աթոռներով, ի փառս Աստուծո և ի պարծանս Ազգիս Հայոց:

«ՔՐԻՍՏՈՍ ԾՆԱԻ ԵՒ ՅԱՅՏՆԵՑԱԼ»:

Շնորհավոր նոր տարի և Ս. Մենուդ:

«ՇՆՈՐՀՔ, ՈՂՈՐՄՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ՅԱՍՏՈՒԾՈՑ Ի ՀՕՐԷ, ԵՒ Ի ՏԵԱՌՆԷ ՅԻՍՈՒՍԷ ՔՐԻՍՏՈՍԷ ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ՍԻՐՈՎ ԵՂԻՑԻՆ ԸՆԴ ԶԵԶ» (Բ ՅՈՎՀ. Ա. 3), այժմ և հավիտյան. ամեն:

Վեհափառ Հայրապետի հոգեշունչ այս քարոզից հետո նույն հանդիսությամբ շարունակվեց սուրբ պատարագը:

Հավարտ սուրբ պատարագի, Վեհափառ Հայրապետի հանդիսադրությամբ, Ավագ Սեղանի բեմի առաջ կատարվեց Զրօրհների սրբազան արարողությունը՝ ի հիշատակ Քրիստոսի մկրտության Հորդանան գետում, Հովհաննես Մկրտչի ձեռքով:

Վեհափառ Հայրապետը կարդաց Ս. Բարսեղ Կեսարացու մեծ աղոթքը:

Ապա Մայր Տաճարում հնչեցին դաշն ու հոգեշունչ «Ո՛վ զարմանալի» և «Այսօր ձայնն հայրական» Մկրտության տաղերը:

Հավատացյալները ջերմեռանդությամբ վերցրին Քրիստոսի մկրտության ջուրը և հոգեպես պայծառացան նաև տոնի խորհրդով:

Զրօրհների արարողության ավարտին, Վեհափառ Հայրապետը, հավատացյալների աղոթքի և բարեմաղթությունների միջով, առաջնորդվեց Վեհարան:

Մաղկյա դահլիճում, բազմած Հայրապետական Գահի վրա, նորին Ս. Օծովյունը ընդունեց Մայր Աթոռի միաբանության, Հոգևոր Ճեմարանի տեսչական և դասախոսական կազմի, վանքի պաշտոնեական և այլ պաշտոնական անձնավորությունների շնորհավորությունները Ս. Մենդյան տոնի առթիվ:

Ընդունելության վերջում Վեհափառ Հայրապետը օրհնեց Ազգն ու եկեղեցին, Հայրենիքն ու ժողովուրդը և մաղթեց ողջ աշխարհին խաղաղություն և մարդկանց միջև հաշտություն:

Երեկոյան ժամը 4-ին, Վեհարանի սեղանատան մեջ, Մայր Աթոռի միաբանությունը, Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի և Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամներ և այլ պաշտոնական անձնավորություններ սեղանակից եղան Վեհափառ Հայրապետին:

Վեհափառ Հայրապետի «Պահպանիչ»-ով վերջ գտան Ս. Մենդյան տոնների հանդիսությունները Մայր Աթոռում:

